

Foto erhållet från polisen.

INSATSUTVÄRDERING

Systemledning

Brand på Fjärilens förskola, Nyköpings kommun

2020-02-19

Sörmlandskustens räddningstjänst (Skr tj) är en del av Nyköpings kommun, men genom civilrättsliga avtal bedriver man även räddningstjänst och säkerhetsarbete i Oxelösund, Trosa och Gnesta.

Skr tj undersöker olyckor och tillbud utifrån *lag (2003:778)¹ om olyckor* med syftet att klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen genomfördes. Undersökningarna har ett lärande perspektiv och syftar till att undvika att likande händelser inträffar igen samt att dra lärdomar från insatser för att förbättra den egna organisationen. Skrtj:s undersökningar syftar däremot inte till att hitta fel eller misstag av enskilda personer.

Rapportdatum	2020-03-17
Diarienummer	2020-000078
Beställare	Patrik Kullman, räddningschef Skrtj & Anders Edstam, räddningschef Sbff
Författare	Henrik Dewoon Thorén, insatsledare

¹ LSO 3 kap. 10 §

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Den 19 februari utbröt en brand på Fjärlilens förskola i Nyköping, i vilken förskolan brann ner till grunden. Insatsen föranledde ett antal strategiska beslut angående resurser till insats och kvarvarande beredskap inom Sörmlandskustens räddningstjänsts (Skrtj) område.

1.2 Syfte och mål

Syftet med utvärderingen är att utvärdera systemledningen genom att redovisa beslut gällande larmade resurser, eventuella strategiska förflyttningar och kvarvarande beredskap. Utvärderingen syftar även till att identifiera förbättringsförslag och utvecklingsmöjligheter.

Målet är att skapa en vägledning för liknande systembeslut som komplement till dokumentet *Gemensam instruktion I 707 – Ledning av gemensamt system* samt utbilda berörd personal.

1.3 Avgränsningar

Denna rapport berör inte insatsens genomförande på skadepplats eller dess resursbehov. Rapporten tar inte heller upp de bakomliggande orsakerna till branden eller om branden hade kunnat förebyggas. Detta redovisas i särskilda utredningar.

1.4 Metod/datainsamling

Rapportens innehåll baserar sig på data från händelserapporter/resursrapporter samt intervjuer från Skrtj och Sbff.

1.5 Erfarenhetsåterföring av resultatet

Den färdigställda rapporten redovisas internt inom Skrtj till beställaren samt övrig personal via intranätet IN och mail. Externt delges utredningen till beställaren hos Sbff.

2 Platsbeskrivning

Fjärlilens förskola var lokaliserad i Brandkärr inne i Nyköping. Enligt Eniro är framkörningstiden cirka fyra minuter.

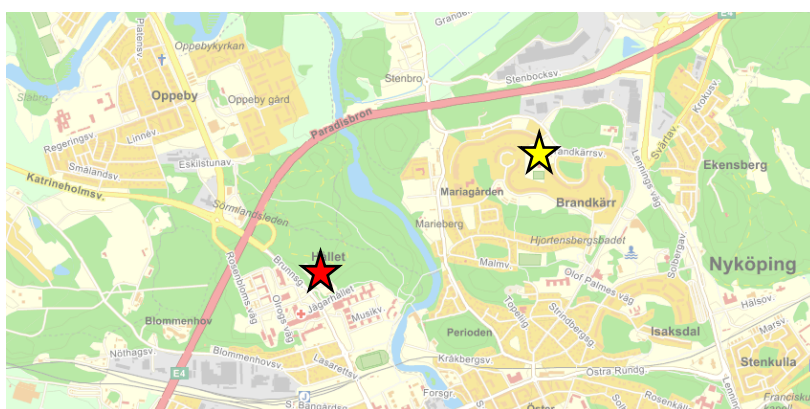

Bild 1: Kartbild över Nyköping. Röd stjärna motsvarar brandstationens placering och gul stjärna motsvarar förskolans placering. Bilden är hämtad från Eniro.

3 Larmade resurser och strategiska förflyttningar

- 20:21:24 Brand ute, container. 241–3210 (Nyköping heltid) larmas.
- 20:22:17 Efter fler medlyssningar om att branden hotade förskolebyggnaden larmas även 241–3040 (Nyköping heltid).
- 20:24:23 Medlyssningar om att branden spridit sig till förskolan. 241–3080 (Nyköping IL) larmas.
- 20:24:27 Enheter från station 241–3200 (Nyköping RiB) larmas. Larmning misslyckas vilket inte uppmärksammas.
- 20:27:19 Enheter från station 3700 (Trosa RiB) larmas som förstärkning (241–3760, 241–3765, 241–3730, 241–3720).
- 20:28:56 Enhet 241–3010 (Nyköping heltid) larmas.
- 20:25:29 Enheter från 238–3500 (Järna) larmas till Nyköping för att kunna upprätthålla beredskap. Tanken är att de så snart det är möjligt lösa av Nyköping heltid på brandplatsen eftersom Nyköping heltid har en bättre lokalkunskap.
- 20:55:11 Enheter från station 241–3200 larmas på nytt sen man uppmärksammas på att den första utlarmingen misslyckades.

4 Analys och åtgärdsförslag

Under rubriktexten finns följande symboler.

Åtgärdsförslag räddningstjänst.

Lärdom räddningstjänst. Något som inte resulterar i ett åtgärdsförslag, men ändå är värt att lyfta.

4.1 Utalarming i omgångar

Enheter från station 241–3000 (Nyköping heltid) larmas ut i omgångar vartefter fler medlyssning inkommer som gör att man ser ett ökat behov av resurser på plats. Det är enligt normal rutin.

4.2 Utalarming av Nyköping RiB

Olyckligtvis misslyckades utlarmningen av station 241–3200 (Nyköping RiB). Hur det påverkade slutresultatet av insatsen är däremot oklart. Misstaget berodde i grunden på ett handhavandefel av larmoperatören.

Det är allvarligt att det inte upptäcks att en station inte fått ett larm. För att hjälpa larmoperatörerna att uppmärksamma om enheterna som blivit larmade inte kvitterar larmet, antingen på grund av handhavande- eller ett tekniskt fel, bör det finnas ett system som uppmärksammar larmoperatören på felet. En tidsövervakning kan beställas från SOS. För station 241–3200 läggs den på 10 minuter och för övriga RiB-stationer på 5 min. Att tiderna inte är lika på samtliga RiB-stationer beror på skillnad i anspänningstid. Skulle inte kvittens inkomma inom den utsatta tiden får larmoperatören en hint om att larmet inte gått fram till aktuell station och kan då larma på nytt.

Beställning av tidsövervakning från SOS. Detta är redan genomfört.

4.3 Larmning av förstärkningsresurser

Station 241–3700 (Trosa) larmas i ett tidigt skede. Tanken bakom detta är att de har en ganska lång framkörning. Valet av tredje larmade station är dock inte optimal. Trosa har en framkörning på ca 30 min medan station 241–3400 (Vrena) har en framkörning på knappt 20 min. Vad gäller befolkningsunderlag har Trosa kommun ca 12 000 invånare medan Vrena har knappt 700 invånare. Larmmässigt har station 241–3700 (Trosa) betydligt fler larm än 241–3400 (Vrena) eftersom de har en större befolkning och närheten till E4 genererar många larm. Personalen på station 241–3400 (Vrena) har en viss utbildning på station 241–3000 (Nyköping) och även en viss lokalkännedom. Därför är station 241–3400 (Vrena) lämpligare som tredje styrka till händelser i och omkring Nyköping.

Valet av 238–3500 (Järna) som fjärde styrka är också tveksam. Med det valet skapas ett stort hål där ingen beredskap finns i närheten i det geografiska området kring Trosa och Järna. Närmast resurs till det området blir då station 238–3000 (Södertälje) som finns cirka 30 min bort.

Utbildning av larmoperatörer av Skrtj:s system.

Har man möjlighet att inte larma 238–3500 (Järna) och 241–3700 (Trosa) som förstärkning på samma händelse så är det att föredra då det endast är knappt 20 min mellan de stationerna. Därför har de bra möjlighet att "täcka" åt varandra.

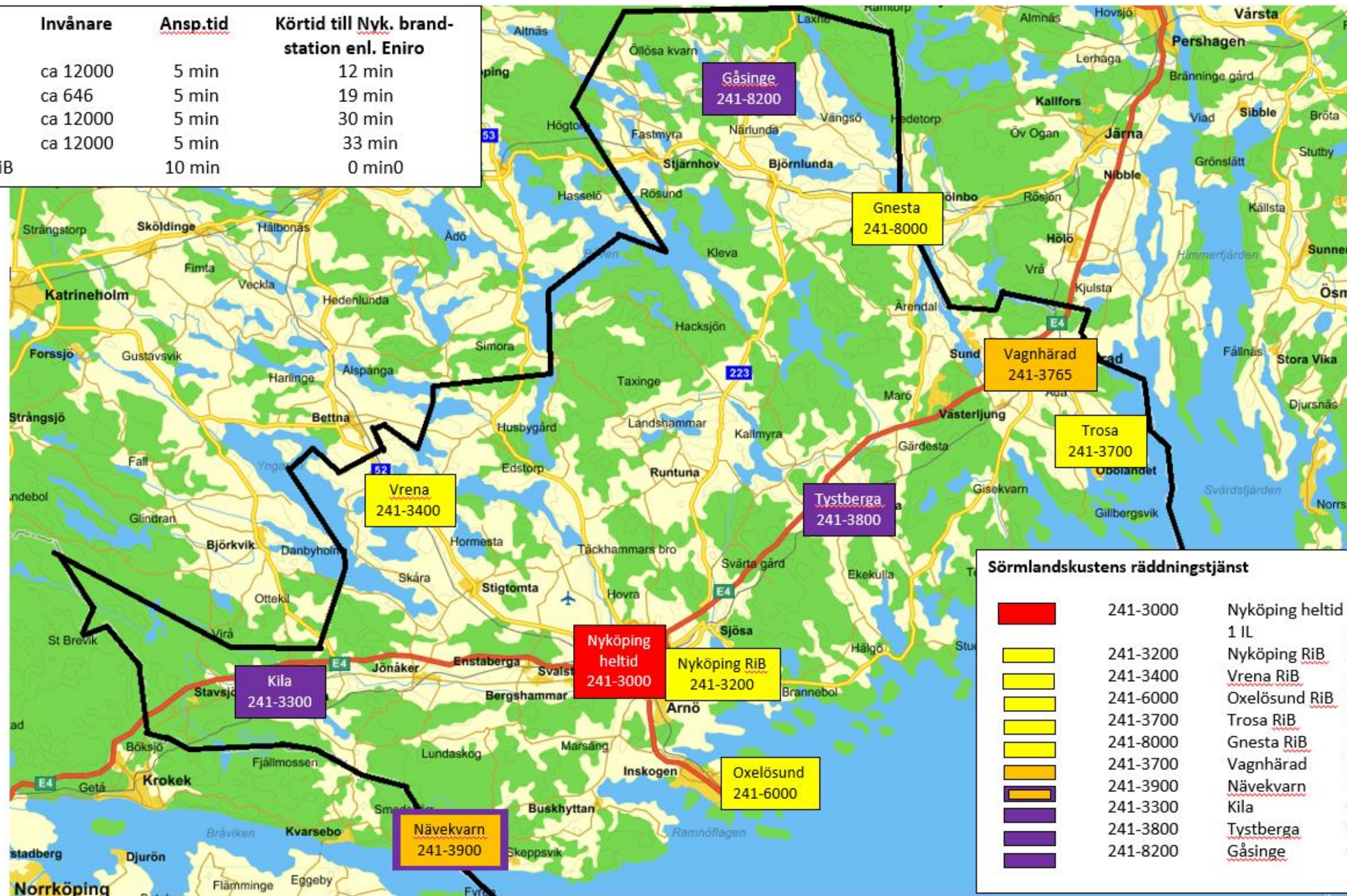

Händelsen borde ha nodats om till "brand i byggnad" så fort man insåg att byggnaden också börjat brinna. Under hela insatsen drogs enheter på händelsen "brand ute-container".

4.4 Genomförda åtgärder

- Förtydligande för larmoperatörer hur 241–3200 (Nyköping RiB) larmas.
- Beställning till SOS om tidsövervakning.
- Framtagande av kompletterande vägledning till *Gemensam instruktion I 707 – Ledning av gemensamt system* – se nedan.

Station	Invånare	Ansp.tid	Körtid till Nyk. brandstation enl. Eniro
Oxelösund	ca 12000	5 min	12 min
Vrena	ca 646	5 min	19 min
Trosa	ca 12000	5 min	30 min
Gnesta	ca 12000	5 min	33 min
Nyköping RiB		10 min	0 min0

Sörmlandskustens räddningstjänst		
■	241-3000	Nyköping heltid 1 IL
■	241-3200	Nyköping RiB
■	241-3400	Vrena RiB
■	241-6000	Oxelösund RiB
■	241-3700	Trosa RiB
■	241-8000	Gnesta RiB
■	241-3765	Vagnhärad
■	241-3700	Nävevarn
■	241-3300	Kila
■	241-3800	Tystberga
■	241-8200	Gåsinge

- 1 SL, 4 bm
- 1 SL, 4 bm
- 1 SL, 4 bm
- 1 SL, 4 bm
- 1 SL, 4 bm
- 1 SL, 4 bm
- 1 FiP
- 1 FiP + värn
- värn
- värn
- värn

Vägledning vid en händelse i Nyköpingstättort när systemet är orört

- Nyköping heltid (241–3000) är primär station.
- Nyköping RiB (241–3200) är sekundär station. Anledningen är att det är den snabbaste förstärkning man kan få. De kan också alla fordon i fordonsparken i Nyköping vilket gör att man kan larma ut exakt det hjälpmedel som behövs. Kom ihåg rökskyddskärran vid behov.
- Vrena RiB (241–3400) är tredje station baserat på befolkningsunderlag, larmfrekvens och körtid.
- Se karta där anspänningstid, körtid och befolkningsunderlag är redovisat. Körtiden är redovisad enligt Eniros beräkning. Det gör att den faktiska körtiden troligtvis är något lägre. Körtiden är beräknad från aktuell RiB-station till brandstationen i Nyköping.
- I de fall systemet är belastat, behovet av styrkor är stora eller om händelsen är förskjuten mot kommuner utanför Skrtjs område, kan resurser begäras från angränsande organisationer.